

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

חלופות להלין הפלילי - 61937

תאריך עדכון אחרון 21-12-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: קריiminולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

İZMFOS: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' טלי גל

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: tali.gal@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: רביעי 10:00-12:00

מורים הקורס:

תאור כללי של הקורס:

כאשר אדם מבצע עבירה הוא עומד בפני הילך פלילי המתבצע בבית המשפט, בו מתבררת אשמה ונקבע העונש ההולם למשין. האם נאמין בעשרים האחראונים הולכות וمتרובות החלופות להילך הפלילי הקלסטי, בעולם ובישראל, תופעה שיש המכנים "משפט פלילי מרובה דלותות". במהלך הקורס נכיר את הביקורות נגד הילך הפלילי הרגיל, ונתווודע לדلالות שנפתחות בעבירות מסוימות או כלפי אוכלוויות מסוימות: סגירת תיק בהסדר; בית משפט קהילתית ובי משפט טיפולים; בית משפט לסמים; צדק מאחה; וכן "מי מוקד", מהו זה "דلت ראשית" בה נסגרים מרבית התיקים הפליליים המגיעים לערכאות הנמוכות. נכיר את החוקרים שנעשו להערכת דלותות אלו, כולל החוקרים החדשניים ביותר בישראל.

מטרות הקורס:

להכיר את השיח הביקורתי כלפי מערכת המשפט הפלילי הקיימת, ועל רקע זה את המגנון הרחב הקיים כיום של חלופות ותוספות להילך הפלילי ואת הידע המדעי הקיים לגבייהם.

תוצרי למידה

בסיום של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיום הסמינר הסטודנטים והסטודנטיות:

- ירכשו נקודות מבט ביקורתית כלפי הילך הפלילי ותוצאותו;
- ייכרו את החלופות הקיימות, בישראל ובעולם, להילך הפלילי האדרברשי;
- ייכרו את החוקרים הקיימים לגבי חלופות אלו וויכלו להבין, לנתח ולבקיר ידע מחקרי זה

דרישות נוכחות (%):

- נוכחות בהתאם לנسبות (תהייה התחשבות במשרת מילואים ואלו המתמודדים עם אתגרים מיוחדים)

שיטת ההוראה בקורס: סמינר

רשימת נושאים / תוכנית הלימודים בקורס:

1. המשפט הפלילי הקלסטי והביקורת עליה: אפליה, חוסר עילות, נגעי עבירה, קהילה, ורווהה אישית
2. משפט מרובה דלותות: פלורליזם במשפט הפלילי במאה ה-21
3. תורת המשפט הטיפולי במסגרת תאורתית
4. בת' משפט פוטרי בעיות, בת' משפט לסמים, בת' משפט לעבירות בגין, זנות
5. בת' משפט קהילתיים
6. צדק מאחה
7. הסדר מותנה, הסדר טיעון ומי מוקד
8. הצגות הרפרואטים (שלושה שיעורים)

חומר חובה לקריאה:

1. *Clear & Frost, The Punishment Imperative: The Rise and Failure of Mass Incarceration in America* (NYU Press, 2014): Chapter 2: The Contours of Mass incarceration.
2. *Dancig-Rosenberg, H. & Gal, T. Guest Editors' Introduction: Multi-Door Criminal Justice*, 22(4) *New Criminal Law Review* 347-358.
3. וקסלר, דוד, תורת המשפט הטיופלי – סקירה, מחקר משפטי כו, התש"ע – עמ' 367-378.
4. ארנה רבינוביץ'-ענין, "בתי משפט פוטרי בעיות ובעית האחריות: לקחים מיסוד הליך הגישור", מחקר משפטי כו 2 (תש"ע), 517.
5. גל, ט., דנציג-רוזנברג, ה., ומנטוביץ', א. דז"ח מסכם: מחקר הערכה לבתי המשפט החקלאיים (2023).
6. גל, טלי, "הפייחות התאורטית של גישת הצדק המאהה – הק"ם והחסר", בטור א. ינאית וט. גל, מפגעה לאיחסוי: צדק מאהה ושיח מאהה בישראל. ירושלים, מאגנסס 2016, עמ' 27-3.
7. דנציג-רוזנברג וגל, 'מהיר ועצבי': מחקר אמפירי על הליכי מוקד בבתי-משפט השלום בישראל – עומד להתרשם במחקרים משפטיים (2020).

חומר לקריאה נוספת:

1. Kent Roach, *Four Models of the Criminal Process*, 89(2) *J. Crim. L. & Criminology*, 671, (1999), 699-713
2. Parsons, Jim, and Bergin, Tiffany, "The Impact of Criminal Justice Involvement on Victims' Mental Health", 23 *Journal of Traumatic Stress* (2) 182-188 (2010).
3. Bibas, S., & Bierschbach, R. A., *Integrating remorse and apology into criminal procedure*. *Yale Law Journal*, 114, 85-148 (2004).
4. Christie, Neils, "Conflicts as Property", *British Journal of Criminology* 17, 1 - 15 (1977).
4. Gal, T. & Dancig-Rosenberg, H. *Characterizing Multi-door Criminal Justice: A Comparative Analysis of Three Criminal Justice Mechanisms*, 23 *New Criminal Law Review* (forthcoming, Jan. 2020).
5. Dancig-Rosenberg, H. & Gal, T. "Criminal Law Multitasking", 18 *LEWIS & CLARK LAW REVIEW* 893-933 (2015).
6. Wexler, D. B. (2014). *New wine in new bottles: The need to sketch a therapeutic jurisprudence code of proposed criminal processes and practices*. *Arizona Summit Law Review*, 7, 463-479.
7. Bruce J. Winick, "The Jurisprudence of Therapeutic Jurisprudence", 3(1) *Psychology, Public Policy and the Law* 184, 186 (1997).
8. Michael D. Jones, *Mainstreaming Therapeutic Jurisprudence into the Traditional Courts: Suggestions for Judges and Practitioners*, *Phoenix Law Review* 5, 753 - 776 (2012).
9. Bruce J. Winick, "Therapeutic Jurisprudence and Problem Solving Courts", 30 *Fordham Urban Law Journal* 1055 (2002).
10. Casey, Pamela M., and David B. Rottman. "Problem-solving courts: Models and trends." *Justice System Journal* 26(1) 35-56 (2005).

-
11. Hora, Peggy, Schma, William & Rosenthal, John, *Therapeutic Jurisprudence and the Drug Treatment Court Movement: Revolutionizing the Criminal Justice System's Response to Drug Abuse and Crime in America*, 74 *Notre Dame L. Rev.* 439 (1999).
12. Cooper, Caroline S. "Drug courts: current issues and future perspectives." *Substance use & misuse* 38, no. 11-13 (2003): 1671-1711.
13. גלעד נתן, בתי דין מיוחדים לענייני סמים – מסמך רקע, מרכז המחקר והמידע, הכנסת, 17 מאי 2006
14. Frazer, M. Somjen. "The impact of the community court model on defendant perceptions of fairness." New York: Center for Court Innovation. Retrieved on October 12 (2006): 2009.
15. Gal, T. & Dancig-Rosenberg, H. *Characterizing Community Courts, Behavioral Sciences & the Law* 35(5-6), 523-539 (2017).
16. Gal, T., & Dancig-Rosenberg, H. (2020). "I Am Starting to Believe in the Word 'Justice'": Lessons from an Ethnographic Study on Community Courts. *The American Journal of Comparative Law*, 68(2), 376-411.
17. חוק סדר הדין הפלילי (בתי משפט קהילתיים) תשפ"א-2020
18. טלי גל והדר דנציג-רוזנברג, "צדק מאחה וצדק עונשי: שני פנים למשפט הפלילי", משפטי מג תשע"ג.
19. Shannon M. Sliva, Elizabeth H. Porter-Merrill, & Pete Lee, *Fulfilling the Aspirations of Restorative Justice in the criminal system? The Case of Colorado*, 28 KAN. J.L. & PUB. POL'Y 456.
20. Sherman, Lawrence W., Heather Strang, Evan Mayo-Wilson, Daniel J. Woods, and Barak Ariel. "Are restorative justice conferences effective in reducing repeat offending? Findings from a Campbell systematic review." *Journal of Quantitative Criminology* 31, no. 1 (2015): 1-24.
21. Sasson, Erika (n.d.) *Red Hook Peacemaking Program: Program Guide for Court Referrals*.
22. "הפעלת תיקון 66 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - "הסדר מותנה"" , הנחית הייעץ המשפטי לממשלה , 4.3042
23. McGrath, Andrew. "The effect of diversion from court: a review of the evidence." *Psychiatry, Psychology and Law* 15(2) 317-339 (2008).
24. Friday, Paul C., et al. "Referral and Selection Criteria in Deferred Prosecution - The Impact on the Criminal Justice System." *British Journal of Criminology*, vol. 21, no. 2, April 1981, p. 166-172.
25. Wexler, D. B., & Jones, M. D. (2012). *Employing the Last Best Offer Approach in Criminal Settlement Conferences: The Therapeutic Application of an Arbitration Technique in Judicial Mediation*. *Phoenix L. Rev.*, 6, 843.
26. Susan R. Klein, "Monitoring the Plea Process," *Duquesne Law Review* 51, no. 3 (Summer 2013): 559-594
27. King, Nancy J., and Ronald F. Wright. "The Invisible Revolution in Plea Bargaining: Managerial Judging and Judicial Participation in Negotiations." *Texas Law Review*, vol. 95, no. 2, December 2016, p. 325-398.
28. Judy Cashmore and Rita Shackel, *Evaluation of the Child Sexual Offence Evidence Pilot: Final Outcome Evaluation Report* (2018).
29. New Zealand *Evaluation of the Sexual Violence Court Pilot* (2019)
30. Leon, Chrysanthi S., and Corey S. Shdaimah. "JUSTifying scrutiny: State power in

- prostitution diversion programs.*" *Journal of Poverty* 16, no. 3 (2012): 250-273.
31. Kendis, B. (2018). *Human Trafficking and Prostitution Courts: Problem Solving or Problematic*. *Case W. Res. L. Rev.*, 69, 805.
32. Teresa C. Kulig & Leah C. Butler (2019) *From "Whores" to "Victims": The Rise and Status of Sex Trafficking Courts, Victims & Offenders*, 14:3, 299-321.
33. הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעברינים, דין וחשבון (נובמבר 2015).
34. טלי גל, שי צפריר וליליב אגוזי: *מניעת תיוג או תפיסה בראשת? מחקר מלאוה שלשלב הפיילוט של 'הסדר מותנה'*. בთוך שיקום עברי חוק: תיאוריה וישום (אתי אלישע, ענת זליג, אורית תימור עורכים), עמ' 170-143, רסלינג 2022.
35. דו"ח הוועדה הבינמשרדית לבחינת הטיפול בנפגעים בעירות מין בהליך הפלילי, 2019.

מרכבי הצוון הסופי:

הגשת עבודה מסכמת / פרוייקט גמר / מטלת סיכון / מבחן בית / רprt 80 %
מצגת / הצגת פוסטר / הרצאה / סמינר / פרוסמינר / הצעת מחקר 20 %

מידע נוסף / הערות: